

Brusel 24. dubna 2025
(OR. en)

7947/25

JEUN 50
DISINFO 28
AUDIO 22
JAI 492

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Dezinformace, manipulace a hrozby v kyberprostoru a jejich dopad na život mladých lidí – <i>politická rozprava</i>

Delegace naleznou v příloze poznámku předsednictví pro řízení rozpravy k výše uvedenému tématu s ohledem na politickou rozpravu na zasedání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport konající se dne 12. května 2025.

„Dezinformace, manipulace a hrozby v kyberprostoru a jejich dopad na život mladých lidí“

Digitální transformace společnosti přinesla mladým lidem příležitosti i výzvy. V celé Evropě prochází komunikace, vzdělávání, přístup k informacím i občanská angažovanost změnami v důsledku digitálních technologií.

Tento pokrok sice podněcuje učení, posiluje globální konektivitu a podporuje účast na různých oblastech života, představuje však rovněž významná rizika – zejména v podobě dezinformací, manipulací s informacemi a online hrozeb.

Dezinformace, tedy záměrné šíření nepravdivého či zavádějícího obsahu, se staly všudypřítomným problémem, který zintenzivňují především online platformy. Algoritmy navržené tak, aby co nejdéle udržely pozornost uživatelů, často upřednostňují senzacechtivý obsah před správností a podněcují prostředí, v němž se rychle šíří nepravdivé a škodlivé narativy.

Manipulativní taktiky, jako je cílené využívání algoritmů a uzavřených komunit, kde spolu všichni souhlasí, umocněné riziky zneužití technologií generativní umělé inteligence situaci ještě zhoršují. Mladí lidé se často setkávají s obsahem, který jejich stávající přesvědčení a předsudky posiluje a omezuje tak možnosti konfrontace různých pohledů. Tato digitální roztržičnost podněcuje polarizaci a oslabuje sociální důvěru, což komplikuje informované rozhodování.

Tento trend podryvá důvěru v demokratické instituce a pro mladé lidi je o to těžší poznat důvěryhodné zdroje a odhalovat zmanipulovaný a zavádějící obsah. Důsledky mohou být závažné a ovlivňují vnímání kritických témat, jako jsou volby, změna klimatu a veřejné zdraví, a potenciálně mohou vést k rezignaci na angažovanost nebo k radikalizaci na internetu.

Vedle dezinformací čelí mladí lidé rostoucím rizikům plynoucím z kybernetické šikany, nenávistných verbálních projevů a radikalizace na internetu. Anonymita internetu usnadňuje obtěžování a manipulaci, přičemž odpovědnost je minimální. Tyto hrozby mají hluboký dopad na duševní zdraví a přispívají k úzkosti, k depresi a v extrémních případech i k sebepoškozování.

Digitální vyloučení zvyšuje náchylnost vůči internetovým hrozbám. Zásadní význam má zajištění rovného přístupu k vysoce kvalitním a dobře informovaným digitálním zdrojům, zejména pro mladé lidi ze znevýhodněných prostředí. Závazek EU k začleňování a rovnosti se musí rozšířit i na iniciativy v oblasti digitální gramotnosti, které zajistí, aby se všichni mladí lidé uměli bezpečně orientovat v online prostředí a disponovali kritickým myšlením, které jim umožní činit na internetu informovaná rozhodnutí.

K posílení demokratických institucí a podpoře informované mládeže je nezbytná koordinovaná činnost jak na úrovni členských států, tak na úrovni EU. Pro řešení těchto výzev mají zásadní význam iniciativy, jako je akční plán digitálního vzdělávání (2021–2027), připravovaný plán pro budoucnost digitálního vzdělávání a dovedností do roku 2030, Strategie unie připravenosti, plánovaný Evropský štít pro demokracii (EDS) a akční plán EU proti kybernetické šikaně.

Jsou však zapotřebí další opatření s cílem:

- posílit kritické myšlení mladých lidí a vybavit je dovednostmi v oblasti digitální a mediální gramotnosti;
- podporovat účast mladých lidí na utváření vnitrostátních a unijních politik proti manipulaci s informacemi na internetu;
- vyvinout spolehlivé nástroje na úrovni EU ke zvýšení odolnosti mladých lidí vůči dezinformacím.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti se ministři vyzývají, aby se vyjádřili k následujícím orientačním otázkám. Žádáme, aby vystoupení byla omezena na maximálně tři minuty.

1. *Jak mohou členské státy lépe vybavit mladé lidi digitálními dovednostmi, dovednostmi v oblasti kritického myšlení a mediální gramotností, které potřebují k vyhodnocení obsahu na internetu a k vybudování odolnosti vůči dezinformacím a manipulaci v digitálním prostředí?*
2. *Jaké nástroje a jaká opatření na úrovni EU mohou zvýšit odolnost mladých lidí vůči dezinformacím a manipulaci na internetu, podpořit jejich pozitivní a odpovědné využívání digitálních nástrojů a lépe je připravit na informovanou a aktivní demokratickou účast v digitálním věku?*